

REPUBLIKA HRVATSKA

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

KLASA: 310-03/18-25/10
URBROJ: 371-06-18-2
Zagreb, 13. prosinca 2018.

Hrvatska energetska regulatorna agencija na temelju članka 11. stavka 1. točke 10. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12 i 68/18) i članka 29. stavka 10. Zakona o energiji („Narodne novine“, broj 120/12, 14/14, 102/15 i 68/18), u upravnom postupku određivanja iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije prema članku 23. stavku 1. Metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije („Narodne novine“, broj 104/15 i 84/16) za energetske subjekt Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb, pokrenutom po službenoj dužnosti, na 29. sjednici Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije održanoj 13. prosinca 2018., donosi sljedeću

ODLUKU

1. Tarifne stavke za prijenos električne energije prema Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije („Narodne novine“, broj 104/15 i 84/16), za energetske subjekt Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb, za 2019. godinu iznose kako slijedi:

Kategorija kupca	Tarifni model	Tarifni element							
		Radna energija			Obračunska vršna radna snaga	Prekomjerna jalova energija	Naknada za obračunsko mjerno mjesto		
		JT	VT	NT					
		[kn/kWh]	[kn/kWh]	[kn/kWh]	[kn/kW]	[kn/kvarh]	[kn/mj]		
		Tarifne stavke							
		1	2	3	4	5	6		
P o d u z e t n i š t v o	Visoki i vrlo visoki napon	Bijeli	1	-	0,04	0,02	14,00	0,16	68,00
	Srednji napon	Bijeli	2	-	0,04	0,02	14,00	-	-
	Niski napon	Plavi	3	0,09	-	-	-	-	-
		Bijeli	4	-	0,11	0,05	-	-	-
		Crveni	5	-	0,05	0,02	14,50	-	-
		Žuti (javna rasvjeta)	6	0,06	-	-	-	-	-
K u ć a n s t v o	Niski napon	Plavi	7	0,09	-	-	-	-	-
		Bijeli	8	-	0,11	0,05	-	-	-
		Crveni	9	-	0,05	0,02	14,50	-	-
		Crni	10	0,05	-	-	-	-	-

- Iznos tarifnih stavki za prijenos električne energije iz točke 1. ove Odluke Hrvatska energetska regulatorna agencija donijet će posebnom odlukom koja će se objaviti u „Narodnim novinama“.
- Ova Odluka dostavit će se energetskom subjektu Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupuska 4, Zagreb.
- Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.

Obrazloženje

Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA, Agencija), sukladno odredbama članka 11. stavka 1. točke 10. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12), članka 29. Zakona o energiji („Narodne novine“, broj 120/12, 14/14 i 102/15) i odredbama članka 23. stavka 1. Metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije („Narodne novine“, broj 104/15) (dalje: Metodologija) određuje iznose tarifnih stavki za prijenos električne energije.

U skladu s odredbama članka 22. stavka 1. i 2. Metodologije, zahtjev za određivanje odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije operator prijenosnog sustava podnosi Agenciji najkasnije do 1. listopada u sadašnjoj regulacijskoj godini za buduću regulacijsku godinu zajedno s prijedlogom iznosa tarifnih stavki.

U slučaju da operator prijenosnog sustava ne podnese zahtjev za određivanje odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije u roku određenom Metodologijom, HERA može, u skladu s člankom 23. stavkom 1. Metodologije, samostalno odrediti iznose tarifnih stavki za prijenos električne energije za buduću regulacijsku godinu i to najkasnije do 15. prosinca sadašnje regulacijske godine.

Budući da energetska subjekt Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupuska 4, Zagreb (dalje: HOPS) nije HERA-i dostavio zahtjev za određivanje odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije, HERA je po službenoj dužnosti pokrenula postupak određivanja iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije, u skladu s odredbama članka 29. stavka 10. Zakona o energiji i članka 23. stavka 1. Metodologije, a vezano uz članak 42. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09) kojim je propisano da se postupak pokreće po službenoj dužnosti kad je to propisano zakonom ili je nužno radi zaštite javnog interesa.

Važeći iznosi tarifnih stavki za prijenos električne energije određeni su Odlukom o iznosu tarifnih stavki za prijenos električne energije („Narodne novine“, broj 134/15).

Nastavno na navedeno, a primjenom relevantnih odredbi pozitivnih propisa, HERA je pokrenula postupak za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije, a o čemu je, u skladu s člankom 23. stavkom 2. Metodologije, obavijestila energetska subjekt HOPS svojim dopisom KLASA: 003-08/18-03/3, URBROJ: 371-03-18-2, od 10. prosinca 2018.

HOPS je dostavio HERA-i, primjenom pozitivnih propisa koji reguliraju njegove obveze u pogledu podatka i dokumenata koje je dužan dostavljati HERA-i, određenu dokumentaciju i podatke vezano za obavljanje energetske djelatnosti prijenosa električne energije. HOPS je svojim dopisom broj i znak: 36-4719/18VLJ od 28. rujna 2018. dostavio Plan poslovanja za 2019. i popunjene tablice Priloga 1 Metodologije, pri čemu je naveo da su Godišnji investicijski plan, planirana bilanca, planirani račun dobiti i gubitka te planirani izvještaj o novčanim tokovima za 2019. dostavljeni u sklopu Desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže za razdoblje 2019. – 2028. godine. Desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže 2019. - 2028., s detaljnom razradom za početno trogodišnje i jednogodišnje razdoblje je dostavljen 28. rujna 2018. Podaci o ostvarenju plana investicija HOPS-a za razdoblje 2015.-2017. godina, po izvorima financiranja na zahtjev HERA-e dostavljeni su 10. prosinca 2018., dok je Godišnji plan nabave energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži za 2019. dostavljen 20. kolovoza 2018.

HERA je analizom dostavljene dokumentacije kao i financijskih parametara za određivanje ponderiranog prosječnog troška kapitala (dalje PPTK) utvrdila vrijednost PPTK od 4,03%, dok od strane HOPS-a dostavljena vrijednost PPTK iznosi 5,30%. Parametri za izračun navedenih vrijednosti PPTK prikazani su u tablici 1.

Tablica 1 Izračun PPTK-a za buduću regulacijsku godinu (2019.)

Parametar	Prilog 1 Metodologije	Agencija
Trošak vlasničkog kapitala r_e	4,47%	4,13%
Prinos ostvaren od nerizičnih ulaganja r_f	3,00%	2,70%
Premija za prinos od rizičnih ulaganja r_m	6,50%	6,45%
Premija za tržišni rizik ($r_m - r_f$)	3,50%	3,75%
Koeficijent varijabilnosti dionica energetskog subjekta β	0,42	0,38
Udio vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu $E/(E+D)$	89,95%	40,00%
Trošak dužničkog kapitala r_d	3,91%	3,36%
Udio duga u ukupnom kapitalu $D/(E+D)$	10,05%	60,00%
Stopa poreza na dobit p_d	18%	18,00%
Ponderirani prosječni trošak kapitala prije oporezivanja PPTK	5,30%	4,03%

Metodologijom je propisana formula za izračun PPTK-a prije oporezivanja. HERA utvrđuje PPTK temeljem određivanja njegovih varijabli kako slijedi:

- Udio vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu $E/(E+D)$ i udio duga u ukupnom kapitalu $D/(E+D)$ određen je kao omjer ciljane strukture kapitala. Ciljani udio vlasničkog kapitala je 40%, a dužničkog kapitala je 60%, što je unutar raspona općenito prihvaćene optimalne strukture financiranja uzimajući u obzir smanjeni rizik poslovanja u energetskom sektoru.
- Trošak duga (dužničkog kapitala) (r_d) iznosi 3,36%, koliko iznosi ponderirana prosječna kamatna stopa kreditnih institucija na dugoročne kunske kredite nefinancijskim društvima s valutnom klauzulom (novi poslovi) uz euro na kredite veće od 7,5 milijuna kn za razdoblje studeni 2016. - rujna 2018., (izvor: <https://www.hnb.hr/statistika/statisticki-podaci/financijski-sektor/druge-monetarne-financijske-institucije/kreditne-institucije/kamatne-stope>, 7. prosinca 2018.).
- Prinos ostvaren od nerizičnih ulaganja (r_f) HERA utvrđuje na temelju prinosa do dospelja na međunarodne obveznice izdane od strane Republike Hrvatske s razdobljem od deset godina do dospelja. Zadnja euroobveznica Republike Hrvatske na međunarodnom tržištu izdana je 15. lipnja 2018. s datumom dospelja 15. lipnja 2028.
- Prosječan prinos od rizičnih ulaganja (očekivani prinos od tržišnog portfelja) (r_m) iznosi 6,45%, a utvrđen je na temelju premija za rizik ukupnog kapitala u Hrvatskoj u siječnju 2018. (izvor: <http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/>, 7. prosinca 2018.).

U tablici 2 prikazane su vrijednosti PPTK i pripadajućeg prinosa na reguliranu imovinu prema podacima iz Priloga 1 Metodologije i prema izračunu HERA-e. Vidljivo je smanjenje prinosa od regulirane imovine od približno 61 milijun kn.

Tablica 2 Prinos od regulirane imovinu za 2019. godinu

u milijunima kn

Stavka	Prosječna vrijednost regulirane imovine	PPTK %	Prinos na reguliranu imovinu
Prilog 1. Metodologije	4.840	5,30%	256
HERA	4.840	4,03%	195
Razlika	0	1,27%	61

U skladu s člankom 9. stavkom 3. Metodologije razlika između ostvarenog prihoda i ukupnih priznatih troškova iz prethodne regulacijske godine uzima se u obzir pri određivanju iznosa tarifnih stavki za razmatranu buduću regulacijsku godinu.

Prema podacima dostavljenim u Prilogu 1 Metodologije u 2017. godini razlika godišnjeg prihoda od tarifnih stavki i ukupnih troškova korigirana za inflaciju iznosila je 37 milijuna kn.

Prema analizi HERA-e, razlika između priznatih ukupnih troškova i prihoda za buduću regulacijsku godinu iznosila bi 57 milijuna kn, dok je HOPS u Prilogu 1 Metodologije planirao 81 milijun kn. Osim navedenoga, pri određivanju tarifnih stavki iz ove Odluke, uzeta je u obzir i utvrđena razlika godišnjeg prihoda od tarifnih stavki i ukupnih troškova za 2017. godinu.

U tablici 3 dan je planski račun dobiti i gubitka HOPS-a za 2019. godinu s postojećim i iznosima tarifnih stavki iz ove Odluke. Vidljivo je da će pozicija dobiti ili gubitka razdoblja biti pozitivna za približno 127 milijuna kn.

Tablica 3 Planski račun dobiti i gubitka HOPS-a za 2019. godinu

u tisućama kn

Naziv pozicije	Prema važećim iznosima tarifnih stavki	Prema iznosima tarifnih stavki u skladu s ovom Odlukom
POSLOVNI PRIHODI	1.775.738.896	1.737.740.750
Prihodi od prijenosa električne energije	1.693.478.372	1.655.480.226
Prihod od prijenosa električne energije ostvaren primjenom tarifnih stavki	1.400.458.146	1.362.460.000
Prihod od usluge uravnoteženja sustava	52.595.033	52.595.033
Prihod od odgovornosti za odstupanje	125.351.479	125.351.479
Prihod od dražbi za dodjelu prekograničnog prijenosnog kapaciteta u zemlji	0	0
Prihod od dražbi za dodjelu prekograničnog prijenosnog kapaciteta u inozemstvu	95.330.974	95.330.974
Prihod od ITC-a (međukompensacijski mehanizam operatora prijenosnih sustava)	17.002.740	17.002.740
Prihod od ostalog sufinanciranja	2.000.000	2.000.000
Prihod od nestandardnih usluga	740.000	740.000
Prihod od ostale regulirane imovine primljene bez naknade	0	0
Ostali poslovni prihodi	82.260.524	82.260.524
HEP Telekomunikacije	18.078.744	18.078.744
Prihodi od zajedničkog korištenja EE objekata sa HEP-om	570.000	570.000
Investicije u vlastitoj režiji	5.000.000	5.000.000
Ostali poslovni prihodi	58.611.780	58.611.780
POSLOVNI RASHODI	1.560.703.319	1.560.703.319
Varijabilni troškovi	705.837.602	705.837.602
Troškovi pokrića gubitaka u mreži	199.016.532	199.016.532
Troškovi nabave pomoćnih usluga	328.762.869	328.762.869
Troškovi uravnoteženja	139.367.888	139.367.888
Ostali troškovi	38.690.313	38.690.313
Koncesije na vodama i vodenim dobrima	1.780.000	1.780.000
Troškovi za naplative usluge	36.910.313	36.910.313
Fiksni troškovi	854.865.717	854.865.717
Troškovi održavanja mreže	110.000.000	110.000.000
Troškovi bruto plaća	208.586.040	208.586.040
Ostali troškovi osoblja	28.432.843	28.432.843
Amortizacija	345.167.119	345.167.119
Vrijednosno usklađivanje imovine	1.800.000	1.800.000
Rezerviranja	6.000.000	6.000.000
Ostali troškovi	154.879.715	154.879.715
DOBIT IZ POSLOVANJA (I-II)	215.035.577	177.037.431
FINANCIJSKI PRIHODI	0	0
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi	0	0
Ostali financijski prihodi	0	0
FINANCIJSKI RASHODI	21.626.300	21.626.300
Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi	21.626.300	21.626.300
Ostali financijski prihodi	0	0
NETO FINANCIJSKI PRIHODI (RASHODI) (IV-V)	-21.626.300	-21.626.300
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	193.409.277	155.411.131
POREZ NA DOBIT	34.813.670	27.974.004
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	158.595.607	127.437.127

Tablica 4 prikazuje Planski izvještaj o novčanom tijeku HOPS-a za 2019. godinu. Stavka 1. "Novčani primici od prijenosa električne energije ostvareni primjenom tarifnih stavki" umanjena je za približno 38 milijuna kn, koliko je procijenjeno smanjenje prihoda HOPS-a primjenom tarifnih stavki u skladu s ovom Odlukom. HOPS i pri navedenom smanjenju novčanih primitaka iz poslovnih aktivnosti ostvaruje pozitivni neto tok gotovine u iznosu od približno 55 milijuna kuna.

U skladu s navedenim, HERA smatra da tarifne stavke iz ove Odluke ne utječu na plan investicija HOPS-a.

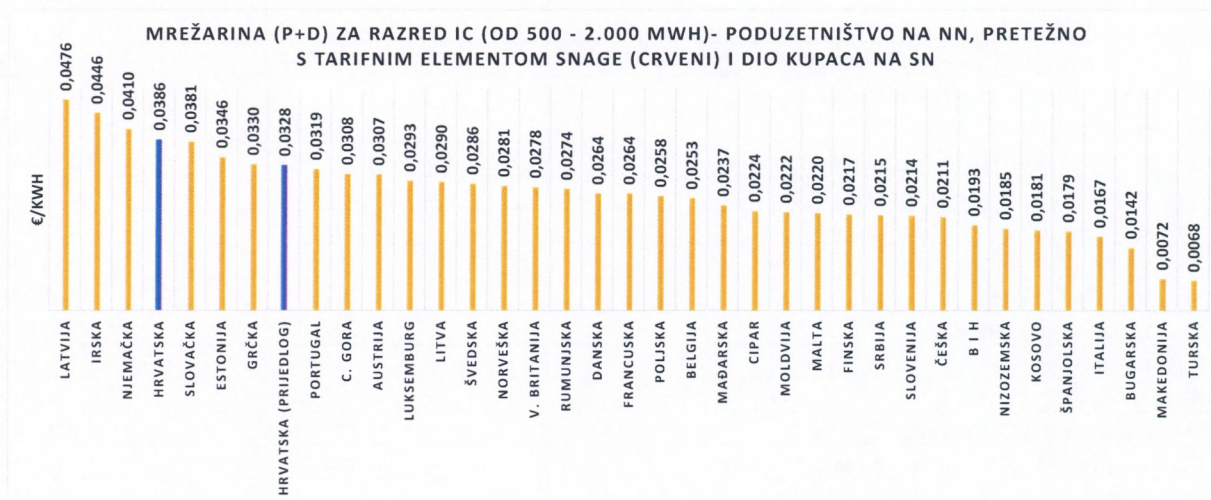
Tablica 4 Planski izvještaj o novčanom toku HOPS-a za 2019. godinu

u tisućama kn

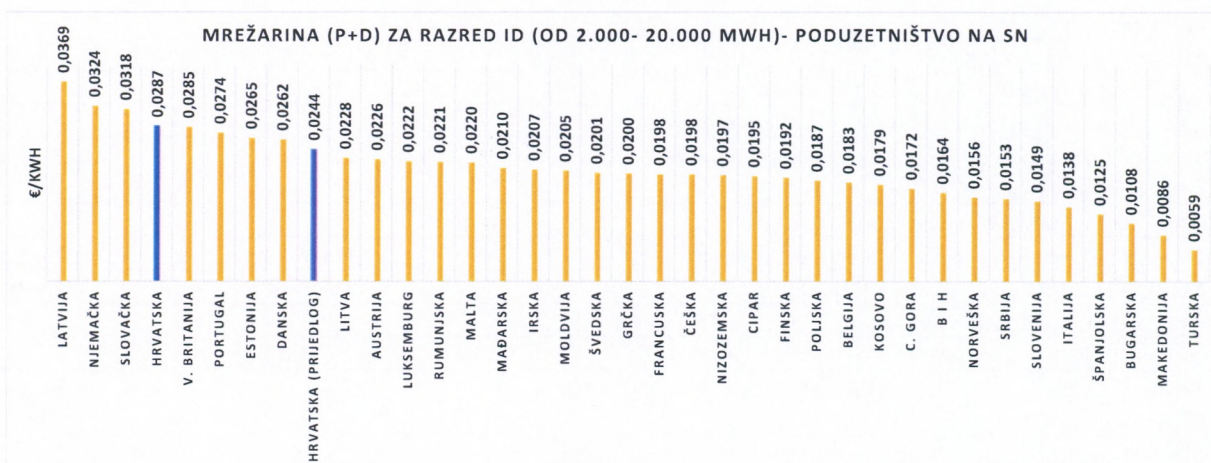
Naziv pozicije		HOPS	HERA
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1.	Novčani primici od prijenosa električne energije ostvareni primjenom tarifnih stavki	1.582.275	1.544.275
2.	Novčani primici od prodaje električne energije uravnoteženja	186.881	186.881
3.	Novčani primici od dražbi za dodjelu prekograničnog prijenosnog kapaciteta	95.330	95.330
4.	Novčani primici od ITC-a	17.002	17.002
5.	Novčani primici od priključaka	0	0
6.	Novčani primici od nestandardnih usluga	925	925
7.	Novčani primici od uravnoteženja gubitaka	0	0
8.	Ostali novčani primitci	48.649	48.649
I	Ukupno novčani primici iz poslovnih aktivnosti	1.931.063	1.893.062
1.	Novčani izdaci za pokriće gubitaka u mreži	223.506	223.506
2.	Novčani izdaci nabave pomoćnih usluga	405.976	405.976
3.	Novčani izdaci za uravnoteženje	153.808	153.808
4.	Novčani izdaci za održavanje mreže	123.750	123.750
5.	Novčani izdaci za zaposlene	237.019	237.019
6.	Novčani izdaci za kamate	21.626	21.626
7.	Novčani izdaci za poreze	24.000	24.000
7.	Ostali novčani izdaci (troškovi, PDV,...)	226.540	226.540
II	Ukupno novčani izdaci od poslovnih aktivnosti	1.416.225	1.416.225
A	Neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti	514.839	476.837
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1.	Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	0	0
2.	Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	0	0
3.	Novčani primici od kamata	0	0
4.	Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	0
III	Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	0
1.	Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	523.091	523.091
2.	Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	0	0
IV	Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	523.091	523.091
B	Neto novčani tokovi od investicijskih aktivnosti	-523.091	-523.091
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
1.	Novčani primici od povećanja temeljnog kapitala	0	0
2.	Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	0	0
3.	Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	174.253	174.253
4.	Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	0	0
V	Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	174.253	174.253
1.	Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	77.253	77.253
2.	Novčani izdaci za financijski najam	0	0
3.	Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	100.613	100.613
VI	Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	177.866	177.866
C	Neto novčani tokovi od financijskih aktivnosti	-3.612	-3.612
D	Ukupni neto novčani tokovi	-11.864	-49.866
E	Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	105.000	105.000
F	Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	93.136	55.134
G	Povećanje (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	-11.864	-49.866

Prema podacima Eurostata za 2017., na slikama 1 i 2 prikazani su iznosi prosječnih naknada za korištenje prijenosne i distribucijske mreže za krajnje kupce iz razreda potrošnje Ic i Id. Navedeni razredi potrošnje u Republici Hrvatskoj obuhvaćaju krajnje kupce na srednjem naponu (razred Id) te krajnje kupce na niskom naponu model Crveni (razred Ic).

Uz primjenu postojećih tarifnih stavki, naknade za korištenje prijenosne i distribucijske mreže za kupce iz navedenih kategorija i modela u Republici Hrvatskoj spadaju među najviše. Primjenom iznosa tarifnih stavki iz ove Odluke, iznosi naknada približavaju se prosjeku iznosa naknada za korištenje mreže u razmatranim zemljama.

Slika 1 Iznosi prosječnih naknada za korištenje prijenosne i distribucijske mreže prema podacima Eurostata za 2017. godinu za razred Ic

Slika 2 Iznosi prosječnih naknada za korištenje prijenosne i distribucijske mreže prema podacima Eurostata za 2017. godinu za razred Id

Prosječne naknade za korištenje mreže za pojedine kategorije i tarifne modele prikazane su u tablici 5.

Tablica 5 Prosječne naknade za korištenje prijenosne mreže za pojedine kategorije i tarifne modele u kn/kWh

Kategorija potrošnje i tarifni modeli	Važeće	Prema ovoj Odluci	Promjena
Visoki i vrlo visoki napon Bijeli	0,067	0,060	-10%
Srednji napon Bijeli	0,076	0,068	-10%
Poduzetništvo Plavi	0,090	0,090	0%
Poduzetništvo Bijeli	0,091	0,091	0%
Poduzetništvo Crveni	0,093	0,093	0%
Poduzetništvo Žuti (javna rasvjeta)	0,060	0,060	0%
Kućanstvo Plavi	0,090	0,090	0%
Kućanstvo Bijeli	0,089	0,089	0%
Kućanstvo Crveni	0,105	0,105	0%
Kućanstvo Crni	0,050	0,050	0%
Ukupno	0,084	0,082	-2%

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, a u skladu s odredbama članka 49. Zakona o općem upravnom postupku, HERA je na temelju raspoloživih podataka odredila iznose tarifnih stavki za prijenos električne energije za energetske subjekt HOPS za 2019. godinu.

U skladu s člankom 29. stavkom 11. Zakona o energiji, HERA će odrediti iznose tarifnih stavki za prijenos električne energije posebnom odlukom koja će se objaviti u „Narodnim novinama“, te je stoga odlučeno kao u točki 2. izreke ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće HERA-e donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljuju na internetskoj stranici HERA-e, te je stoga odlučeno kao u točki 4. izreke ove Odluke.

Predsjednik Upravnog vijeća
Tomislav Jureković, dipl. ing.

Uputa o pravnom lijeku:

Ova Odluka je izvršna.

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u Zagrebu, u roku od 30 dana od dostave ove Odluke.